

Vogelaars die naar Texel gaan, voelen zich daar in een andere wereld. Daar lever je desnoods een belangrijk deel van je nachtrust voor in. De vrijwilligers van Vogelringstation Het Gooi deden het.

Daan Buitenhuis

Herfstexcursie van Gooise vogelringsers naar Texel

Het is zaterdag 10 oktober. Om 3.30 uur lopen in het Gooi al enkele wekkers af die enkele vogelaars er aan herinneren dat ze vroeg uit de veren moeten. Tenminste, als ze de boot van 6.35 uur vanuit Den Helder naar Texel willen halen.

Ringers/vrijwilligers van het Vogelringstation 'Het Gooi' gaan een dagje op stap. Vooral kijkers mee.

Vanuit Huizen en Hilversum/'s-Graveland komen vijf mensen bij elkaar in Muiden om daar de zesde deelnemer op te pikken.

Enkele deelnemers waren een of twee dagen eerder vertrokken zodat het groepje, straks op Texel, elf personen zal tellen. Na dagen lang regen is het nu droog, maar wel bewolkt. Het KNMI voorspelt tachtig procent regen. We zijn op tijd in Den Helder. Niet te geloven, onder een notabene stralende sterrenhemel zetten we koers naar Texel. Op een boot waar pakweg 15 mensen zitten. Dat is wel wat anders dan in de zomer.

Op Texel zoeken we in het donker, even noordoostelijk van de Koog, naar de Korverskooi die we om 7.00 uur bereiken. Een eendenkooi, zo'n vijftig hectare groot, in beheer bij Staatsbosbeheer. Aangelegd in 1842 in de duinen, waarbij voor de vangplas gebruik is gemaakt van een oude kreek die door

dammen van de Waddenzee was afgesloten. Het omringende elzenbos en grasland zijn vanwege het kooibedrijf lange tijd nauwelijks verstoord en hebben grote natuurwaarde.

Het elzenbos is thans gemengd met esdoorn, eik, lijsterbes, vlier en meidoorn. Met een bodembegroeiing van varens en bramen. Welke soorten voor de lijsterachtigen. De Amerikaanse vogelkers probeert buiten het bos de duinen en resterende heideveldjes in te palmen.

Heggemus

Een prachtig voorbeeld van een echt stiltegebied. Niettemin is het er helemaal niet stil als wij in de schemer de ringershut bereiken. Verscheidene vogels zingen als is het volop voorjaar.

Maar dan wel dankzij tape-recorders.

In de hut treffen we Dick Schermer, Piet Duiven en Willem Witte. Ze heten ons welkom met koffie. Een fantastische ruimte om ongestoord ringwerk te verrichten.

Het eerste groepje van drie gaat de mistnetten inspecteren.

Ik trof als eerste vogel een heggemus. Daar val je als ringer niet van om. Maar ik zag al direct dat hij geringd was en dat de ring ongewoon dikker, stugger oogde. Wie schetst mijn verbazing toen ik aflas 'Stockholm'. Als je Speek erop naslaat lees je: 'de meldingen van heggemussen uit Scandinavië geven aan dat we (door)trekkers krijgen tot uit het hoge noorden'. Hoe dan ook, van de vele

In de ringershut van de Korverskooi op Texel

Foto: Frank van de Weijer

heggemussen die in een lange reeks van jaren door mijn handen zijn gegaan waren ze, indien geringd, altijd eerder geringd op de eigen ringplaats. Dit was de eerste met een buitenlandse ring.

We bekijken ook nog even de zogenaamde Helgolandkooi. Simpelweg gezegd een reusachtige van gaas opgebouwde kooi, in de vorm van een fuik. Gezien de in de nabijheid gelegen eendenkooi, waar je beslist niet mag komen, mag je alleen naar de Helgolandkooi onder begeleiding, lopend langs een veilige route. Op je tenen. Hier geldt, zwijgen is goud. Goudhaantjes heb ik hier overigens vandaag niet gezien; wel vangen we de eerste koperwieken van dit najaar.

Vergeleken met jaren geleden heeft de Helgolandkooi als vangkooi om vogels te ringen ingeboet aan waarde. Vroeger stond hij echt als een oase in een 'kale' (duinen) omgeving, wat trekvogels aantrok om hier neer te strijken. Nu tot ver rondom de kooi natuurlijke verbossing plaatsvindt verliest de Helgolandkooi voor een belangrijk deel zijn functie. Het grote geheel funtionneert wel als

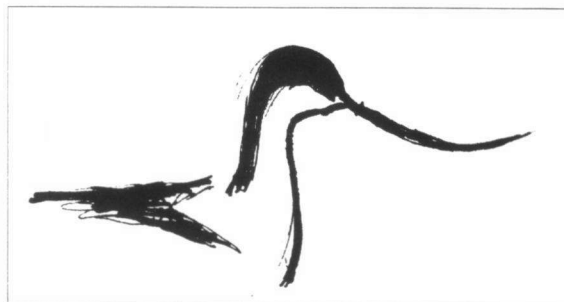
zodanig, maar het leeuwendeel aan vogels wordt hier nu met mistnetten gevangen.

In de hut wordt van iedere vogel genoteerd: soort, geslacht, leeftijd, vleugellengte, gewicht, tarsis, vetgraad. Het is inmiddels licht geworden en we willen nog graag wat van de trek elders op het eiland zien. We danken onze gastheren voor hun gastvrijheid en de werkwijze waar we van mochten meegenieten, en verlaten deze bijzondere plek op een toch al bijzonder eiland.

We gaan noordwaarts, om tenslotte vrijwel aan de voet van de vuurtoren de zoomkijkerstatieven in het zand te prikken.

In noordoostelijke richting lonkt Vlieland. Een bosje beneden heeft de naam tal van bijzondere zangertjes te herbergen, die hier na de oversteek van Vlieland neerstrijken. Iedereen zwerm uit en roept, wenkt of noteert.

Een totale opsomming van soorten en interessante plaatsen voert hier te ver, maar een ieder zal begrijpen dat het niet

Kluut

Tekening: R. Velkamp

moeilijk is om een lange lijst samen te stellen. Het Lage Land van Texel herbergt tal van kleine brakke gras- en rietlanden in eigendom en beheer bij de Vereniging Natuurmonumenten. Ruim 600 hectare. Bekende namen zoals Waal en Burg, Dijkmanshuizen, Drijvers Vogelweid de Bol.

Slechtvalk

In zuidelijke richting zwerfend en herhaaldelijk stoppend, strijken we tenslotte langs de Geul neer. Een paar 'late' kluten foerageren hier en talloze meeuwen. Goud- en zilverplevier en de watersnip krijgen we in de kijker én.....een slechtvalk, die ons ruimschoots de tijd geeft, door geruime tijd te poseren op een paal. Dat geeft de nodige opwindning. 'Jammer voor Hanneke', hoor ik iemand zeggen. Ze moest vandaag helaas eerder weg en miste deze waarneming. Ook De Geul is goed voor ornithologische sensatie. Twee grauwe franjepoten, bonte strandlopers, tafeleend, krakeend, wat rondscharrelende baardmannetjes in een rietkraag en toch nog even de blauwe kiekendief. Boomleeuwerik en tapuit 'waaïen' langs. De boot gaat om drie uur. Nog even nakletsen en culinair ontspannen in het havenrestaurant met een gebakken visje. Als je tenslotte thuis komt heb je echt het gevoel in een andere wereld te zijn geweest. En misschien ben je dat ook wel.

Gooise vogelaars op Texel

Foto: Frank van de Weijer